

SÄKERHETSATABLAD

I enlighet med föreskrift 453/2010/EG

1. NAMNET PÅ PRODUKTEN OCH FÖRETAGET

Namnet på produkten

Artline INDUSTRIAL MARKER Artline 17 EK-17

Artline INDUSTRIAL MARKER Artline 19 EK-19

Artikelnummer: ART001702, ART001710, ART001713, ART001902, ART001910, ART001913

Bläckinnehållet i en märkpenna är mindre än 10 ml.

Kulörer: Svart, blå, röd

Rekommenderad användning: Permanent märkning

Namnet på företaget

Despec Sweden AB

Box 5049, Pyramidbacken 6

141 75 Kungens Kurva

Telefon: 08-449 59 00

Fax: 08-449 59 29

e-mailadress till den person som

är ansvarig för detta säkerhetsdatablad: ug@despec.se

Telefonnummer vid nödsituationer: 112, begär Giftinformation

2. FARLIGA EGENSKAPER

2.1 Klassificering enligt CLP-förordning 1272/2008/EG

Brandfarliga vätskor. Kategori 3

Irriterar huden. Kategori 2

Allvarliga ögonskador/irriterar ögonen. Kategori 1

Specifik organtoxicitet

-enstaka exponering. Kategori 3

Specifik organtoxicitet

-upprepad exponering. Kategori 2

Luftvägar, Toxicitet. Kategori 1

H 226: Brandfarlig vätska och ånga

H 315: Irriterar huden

H 318: Orsakar allvarliga ögonskador

H 335: Kan orsaka irritation i luftvägarna

H 336: Kan göra att man blir dåsig eller omtöcknad

H 373: Kan orsaka organskador (hörselorgan)

H 304: Kan vara dödligt vid förtäring om det kommer ner i luftvägarna

2.2 Märkning enligt CLP-förordning 1272/2008/EG

Faropiktogram

Signalord: Fara

Faroangivelser

Brandfarlig vätska och ånga

H 226

Irriterar huden

H 315

Orsakar allvarliga ögonskador

H 318

Kan orsaka irritation i luftvägarna

H 335

Kan göra att man blir dåsig eller omtöcknad

H 336

Kan orsaka organskador vid lång eller upprepad exponering (hörselorgan)

H 373

Kan vara dödligt vid förtäring om det kommer ner i luftvägarna

H 304

Skyddsangivelser - förebyggande

Får inte utsättas för gnistor/öppen låga/heta ytor.- Rökning förbjuden	(P210)
Vidta åtgärder mot statisk elektricitet	(P243)
Använd skyddshandskar/skyddkläder//ögonskydd/ansiktsskydd (ej nödvändigt vid normalt bruk)	(P280)
Inandas inte damm/rök/gaser/dimma/ångor/sprej	(P260)
Tvätta händerna noga efter användning	(P264)
Används endast utomhus eller i väl ventilerade utrymmen (normal ventilation tillräckligt)	(P271)

Skyddsangivelser-Åtgärder

Vid brand: Släck branden med pulver, skum eller koldioxid.	(P370+378)
VID INANDNING: Flytta personen till frisk luft och se till att hen vilar i en ställning som underlättar andning.	(P304+P340)
VID KONTAKT MED ÖGONEN: Skölj försiktigt med vatten i flera minuter. Ta ur eventuella kontaktlinser om det går lätt. Fortsatt att skölja.	(P305+P351+P338)
Kontakta genast GIFTINFORMATIONSCENTRAL eller läkare.	(P310)
Vid obehag: Kontakta GIFTINFORMATIONSCENTRAL ELLER LÄKARE.	(P312)VID
HUDKONTAKT: Tvätta med mycket tvål och vatten.	(P302+352)
Vid hudirritation: Sök läkarhjälp	(P332+P313)
VID FÖRTÄRING: Skölj munnen omedelbart. Framkalla INTE kräkning.	(P301+P330+P331)

Skyddsangivelser-Förvaring

Förvaras på väl ventilerad plats. Förpackningen ska förvaras väl tillsluten (i lager).	(P403+P233)
--	-------------

Skyddsangivelser-Avfall

Innehållet/pennan lämnas som brännbart avfall.	(P501)
--	--------

3. SAMMANSÄTTNING/INFORMATION OM BESTÅNDSDELAR I PENNANS BLÄCK

Ämne/Blandning: Blandning

Ämne	CAS - nr	EG - nr	Vikt - %	Klassificering enligt 1272/2008/EG	
				Faroklass	Faroangivelser
Xylen	1330-20-7	215-535-7	20-30	Brandfarlig vätska 3 Akut toxisk (hud) 4 Hudirriterande. 2 Akut toxisk (inandning) 4	H226 H312 H315 H332
Etylbensen	100-41-4	202-849-4	25-35	Brandfarlig vätska 2 Asp. toxisk 1 Akut toxisk.(inandning) 4 STOT RE 2 (hörsel)	H225 H304 H332 H373
Butan-1-ol	71-36-3	200-751-6	15-25	Brandfarlig vätska 3 Akut toxisk.(förtäring) 4 Hudirriterande 2 Ögonskador 1 STOT SE 3	H226 H302 H315 H318 H335 + H336

Varje penna innehåller mindre än 10 ml bläck.

Faroangivelser i klartext för ingående ämnen återfinns under punkt 15.

4. ÅTGÄRDER VID FÖRSTA HJÄLPEN

Inandning: Flytta personen till frisk luft och se till att hen vilar i en ställning som underlättar andning.

Hudkontakt: Tvätta med mycket tvål och vatten. Vid hudirritationer/utslag eller annat obehag: Sök läkarhjälp.

Kontakt med ögon: Skölj försiktigt med vatten i flera minuter. Ta ur eventuella kontaktlinser om det går lätt. Fortsatt att skölja.
Vid bestående ögonirritation: Sök läkarhjälp.

Förtäring: Skölj munnen omedelbart. Framkalla INTE kräkning. Vid bestående obehag: Sök läkarhjälp.

5. ÅTGÄRDER VID BRAND

Lämpliga släckmedel: Koldioxid, pulver eller skum.

Ej lämpliga släckmedel: Hård vattenstråle.

Utfärdandedatum: 15-05-12 Artline INDUSTRIAL MARKER Artline 17 EK-17, Artline 19 EK-19

2 (5)

Kulörer: Svart, blå, röd

Specifik släckningsmetod: Inledande släckning med koldioxid, pulver eller skum. Om elden sprider sig, släck med stora mängder vattendimma. Släpp inte ut släckvatten till ytvatten.

6. ÅTGÄRDER VID SPILL / OAVSIKTLIGA UTSLÄPP

Torka upp med papper eller trasa.

7. HANTERING OCH FÖRVARING

Hantering: Sörj för god ventilation.
Undvik kontakt med ögon, hud och kläder.
Rök inte när produkten används.

Lagring: Förvaras väl tillslutet, torrt och svalt.
Hålls åtskilt från antändningskällor. Skyddas mot solljus.
Förvaras oåtkomligt för barn.

8. BEGRÄNSNING AV EXPONERINGEN/PERSONLIGA SKYDDSÅTGÄRDER

Nivågränsvärden för arbetslokal:

Xylen:	221 mg/m ³ luft 8 timmar
Etylbensen:	200 mg/m ³ luft 8 timmar
Butan-1-ol:	45 mg/m ³ luft 8 timmar

Begränsning av exponering: Sörj för god ventilation. Undvik kontakt med ögonen och upprepade hudkontakter.

Personligt skydd: Bedöms ej vara behövt vid normal användning. Vid behov: Använd Skyddshandskar, skyddsglasögon och/eller andningsmask.

Miljö: Undvik utsläpp till mark, vatten och avlopp.

9. FYSIKALISKA OCH KEMISKA EGENSKAPER

Lättflytande bläck med svag lukt av lösningsmedel.

Flampunkt: ca 24 °C
Täthet: 0,9-1,0 g/cm³

Bläcket är olösligt i vatten.

10. STABILITET OCH REAKTIVITET

Stabilitet: Stabil vid normal hantering.

Förhållanden som ska undvikas: Eld, hög temperatur, direkt solljus.

Ämnen som ska undvikas: Starkt oxiderande ämnen.

Farliga sönderdelningsprodukter: Koloxid och koldioxid.

11. TOXIKOLOGISK INFORMATION

Resultat från djurförsök:

Akut toxicitet

Xylen	LD ₅₀ oralt råtta:	4 300 mg/kg
	LC ₅₀ inhalation råtta:	6 700 mg/l/4h
	LD ₅₀ dermalt kanin	4 350 mg/kg
Etylbensen	LD ₅₀ oralt råtta:	3 500 mg/kg
	LC ₅₀ inhalation råtta:	4 000 ppm
Butan-1-ol	LD ₅₀ oralt råtta:	700 - 4 360 mg/kg
	LC ₅₀ inhalation råtta:	3 400 – 5 300 ppm

LD₅₀ är den dos varvid 50 % av försöksdjuren dör.

LC₅₀ är den koncentration i inandningsluften varvid 50 % av försöksdjuren dör.

Påverkan människa

Irriterar huden: Kategori 2. Orsakar hudirritation.

Allvarlig ögonskada/ögonirritation: Kategori 1. Orsakar allvarliga ögonskador

Specifik organotoxicitet: Kategori 3. Kan orsaka irritation i luftvägarna
-enstaka exponering. Kan göra att man blir dåsig eller omtöcknad

Specifik organotoxicitet
-upprepad exponering: Kategori 2. Kan orsaka organskador (hörselorgan)

Luftvägar, Tox. Kategori 1. Kan vara dödligt vid förtäring om det kommer

Utfärdandedatum: 15-05-12 Artline INDUSTRIAL MARKER Artline 17 EK-17, Artline 19 EK-19

3 (5)

Kulörer: Svart, blå, röd

ner i luftvägarna

Cancerfara: Etylbensen har av IARC klassificerats i Grupp 2B och av ACGIH i klass 3. Övriga komponenter har inte klassificerats som carcinogena för människa av IARC, EPA, EU eller NTP.

12. EKOTOXIKOLOGISK INFORMATION

Xylen: LC₅₀ fisk 96h: 2 mg/l. Art: Roccus saxatilis
IC₅₀ alger 72 h: 3,2 mg/l
Etylbensen: Data saknas

Butan-1-ol: LC₅₀ fisk 96h: 1 376 mg/l. Art: Roccus saxatilis
IC₅₀ alger 72 h: 225 mg/l. Art

Xylen, etylbensen och butan-1-ol är biologiskt nedbrytbara.

13. AVFALLSHANTERING

Förbrukade märkpennor hanteras som blandat avfall.
Undvik spridning till grundvatten, vattendrag och avloppssystem

14. TRANSPORTINFORMATION

INTERNATIONELLA FÖRESKRIFTER

UN-nr:	DOT, ADR, IMDG, IATA:	1210
UN fraktbeteckning:	DOT, ADR, IMDG, IATA:	Tryckfärg
Fraktfaroklass:	DOT, ADR, IMDG, IATA:	
	Klass:	3
	Märkning:	3
Förpackningsgrupp	DOT, ADR, IMDG, IATA:	III
Miljöfaror	Marine pollutant: Nej	
Särskild försiktighetskod för användare	EMS-beteckning: F-E, S-D	
Bulktransport i enlighet med Annex II till MARPOL 73/78 och IBC-kod:		Ej tillämplig

Artline Artline INDUSTRIAL MARKER EK-17,19 är inte farligt gods enligt särskilda bestämmelser.

Artline INDUSTRIAL MARKER EK-17,19 (Bläckinnehåll: Mindre än 10 ml)

UN nr:	3175
UN fraktbeteckning:	Fast material innehållande Brandfarlig Vätska
IATA:	Särskild Bestämmelse A46
IMDG Kod:	Särskild Bestämmelse 216
ADG:	Särskild Bestämmelse 216

I enlighet med IATA Särskilda Bestämmelse A46 och IMDG-Kod Särskilda bestämmelse 216 är inte små inre förpackningar bestående av förslutna förpackningar och artiklar innehållande mindre än 10 ml av en klass 3 vätska i förpackningsgrupp II eller III adsorberad på ett fast material ansett som farligt gods förutsatt att det inte förekommer någon fri vätska i förpackningen eller artikeln.

15. GÄLLANDE FÖRESKRIFTER

Klassificering av ingående ämnen med faroangivelser i klartext 1272/008/EG

Xylen

Faroklass & kategori:	Brandfarliga vätskor. Kategori 3 Akut toxicitet – Hud. Kategori 4 Hudirritation. Kategori 2 Akut toxicitet. – Inandning. Kategori 4
Piktogram:	GHS02, GHS07
Signalord:	Varning
Faroangivelse:	H226 Brandfarlig vätska och ånga H312 Skadligt vid hudkontakt H315 Irriterar huden H332 Skadligt vid inandning

Etylbensen

Faroklass & kategori:	Brandfarliga vätskor. Kategori 2 Akuttoxicitet-Inhalation. Kategori 4
Piktogram:	GHS02, GHS07, GHS08
Signalord:	Fara
Faroangivelser:	H225 Mycket brandfarlig vätska och ånga H304 Kan vara dödligt vid förtäring om det kommer ner i luftvägarna H332 Skadligt vid inandning H373 Kan orsaka organskador vid lång eller upprepad exponering (hörselorgan)

Butan-1-ol

Faroklass & kategori:	Brandfarliga vätskor. Kategori 3 Akut toxicitet – Oralt. Kategori 4 Hudirritation. Kategori 2 Ögonskador. Kategori 1 Specifik organtoxicitet-enstaka exponering, kategori 3
Piktogram:	GHS07, GHS07, GHS05
Signalord:	Fara
Faroangivelser:	H226 Brandfarlig vätska och ånga H302 Skadligt vid förtäring H332 Skadligt vid inandning H315 Irriterar huden H318 Orsakar allvarliga ögonskador H335 Kan orsaka irritation i luftvägarna H336 Kan göra att man blir dåsig eller omtöcknad

16. ÖVRIG INFORMATION

Den rekommenderade användningen av pennorna bedöms inte innebära någon hälsofara vid inandning eftersom bläcket är uppsuget i tampong och exponeras mot luften genom den indränkta tampongspetsen vars yta är liten vilket innebär att avgången av lösningsmedel till luften är mycket låg. Risken för hälsofara vid förtäring är också liten eftersom pennan måste brytas upp för att nämnvärd bläckmängd ska kunna sväljas. Pennan innehåller mindre än 10 ml bläck. Den mest påtagliga risken innebär en beröring av ögonen med tampongspetsen vilket kan medföra en allvarlig ögonskada.